

Forfatter: Heiberg, Johanne Luise

Titel: Udrag fra Indledning, Varianter og Oplysninger, Registre

Citation: Heiberg, Johanne Luise: "Indledning, Varianter og Oplysninger, Registre", i Heiberg, Johanne Luise: *Indledning, Varianter og Oplysninger, Registre*, udg. af AAGE FRIIS ; ELISABETH HUDE ; ROBERT NEIIENDAM ; JUST RAHBEK , 1944, s. 305. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibfr08val-shoot-idm140470729177536/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Indledning, Varianter og Oplysninger, Registre

derislandske Fru Heibergs Brev til Fru Gyllenbourg ¹⁷/₁₀, 1831. — *L. 20. hendes Datter* : Formentlig Dorothea Elisabeth H. (f. 1811).

147, L. 12. Det fremgaar af Fru Heibergs Brev af ¹⁷/₁₀, 1831 til Fru Gyllenbourg, at Huset ligger tæt ved Kirken, Hvilken Idyl Kongens Lyngby paa den Tid var, giver et Kjobberskib fra 1826 i „Sjællands yndigste Egne“ Begreb om. — *L. 25.* Heiberg blev fra ⁷/₁₁, 1830 udnævnt til Lærer i Logik, Æstetik og dansk Litteratur ved den tidligere Højskole, 1836 fratvandede han denne Stilling. Sm. Heib. Familiebrev, S. 32 og 81. — *L. 36.* Om Professor David sm. Heib. Familiebrev, S. 112 og 122. Han blev ⁷/₁₁, 1831 viet til Georgine Nicolai Brønson (1811—90). Sm. Note til I, 62, 3.

148, L. 19. Egteparret Heiberg boede i deres første Lejlighed fra Oktbr. Nyttedag 1831 til 1842. H. P. Holst skrev i „Fra min Ungdom“ (1873) et Digt til dette Hjem. Senere, under Krigen 1864, boede Kancellisprossident Monrad i deres Lejlighed. Husets ældre Historie er skildret af Steffen Linvold i: Hist. Medd. om Kbh. (1938—39), 410—23. Det blev nedrevet i 1938. — *L. 35. Han skrev fra Paris* : Brevet foreligger ikke. — *L. 36.* Se Note til I, 142, 35. — *L. 40.* U. „P. A. Heiberg og Thomasine Gyllenbourg“, S. Udg. (1883), 467 fortæller Fru Heiberg: „Saa fransk var ... P. A. Heiberg bleven i sine Anekdoter, at han i det sidste Aar, Sønnen var hos ham, ganske paa fransk Maaned ønskede at stille et Parti imellem ham og en formuende ung dansk Pige, der i længere Tid havde opholdt sig i Paris med sin Fader. Men naaet Johan Ludvig fandt Pigen meget elskværdig, var han dog fremdeles saa danskindet, at han helst selv vilde vælge sin Brud uden alle Mellem-mænd“. Den unge Dame hed Juliane Elise Mathiesen (1807—90), Adoptivdatter af norsk Generalkrigskommisær M. 1831 blev hun g. m. Læge Isaac Larpent. Det var ikke i 1822, at P. A. Heiberg foreslog sin Søn dette Parti, men i 1828. Se Heib. Familiebrev, S. 101, 32 og 46 f.

149, L. 5. Se Note til I, 143, 35. — *L. 7.* Af saadanne Breve er der i P. A. Heibergs Arkiv (R. A.) kun bevaret eet, nemlig det nedenfor meddelte af ²⁹/₁, 1831. Sm. J. V. Heibergs Brev til Faderen ¹/₁₀ s. A. (Heib. Familiebrev, S. 48 ff.). — *L. 21. sine Erindringer* : Erindringer af min politiske, sociale og litterære Vandt i Frankrig. Rhapsodie af P. A. Heiberg. Christiania, 1830.

150, L. 1. Etatsraad, Professor, Dr. Hans Christian Ørsted (1777—1851), den berømte Fysiker.

151, L. 35. af danske Rejsende ... hørte mig rose : Sm. H. C. Andersens Beretning om sit Besøg hos P. A. Heiberg i 1833: „Sønnen, Johan Ludvig Heiberg, var nuværende Licentiatdirecteur, boede da nylig ægtet Johanne Louise, Danmarks, ja, man kan vistnok sige, en af Tidsaldrens mest hæderede og værdsatte Skuespillerinder; den gamle Heiberg var levende interessert for at høre om hende, men jeg forstod, at han levede endnu i gammeldags, eller måske parrisiske Anekdoter om en svensk Kunstnerinde. Det, som var ham mest imod, sagde han, var, at hans Sønns Kone skulde

kunne commanderes af en Theaterdirecteur; en sådan Lod det til, at han betragtede som et Stykke Tyrus, imidlertid var han glad ved af mig og, som han sagde, af alle Danske at høre, det var en sandt høit respectabel Pige og et virkelig Talent." („Mit Livs Eventyr" i Samf. Skr. XXI (1855), 128 f.). Sml. Heib. Familiebreve, S. 48 f. — *L. 36. Brev* : Forsligger ikke. — *L. 39. For 1/2*, 1829 havde Heiberg Titel af Professor; Højtægelsen stod første Gang paa Plakaten 1/2, e. A.

152, L. 2. Skuespillerinderne kaldtes paa Teaterplakaten enten Hr. eller Madam ... endog Caroline Walter i det 18. Aarh., skønt hendes Mand havde Rang. Men efter sit Bryllup med Professor Heiberg betegnede Johanne Luise Heiberg som Frue, første Gang 3/4, 1831. Fra 1870 blev Fk. eller Frue indført over for alle. — *L. 11. Sml. Heib. Familiebreve*, S. 119.

154, L. 5. Samværet i Sommeren 1832 i Horsholm mellem Ægteparret Heiberg og Hertz er gennem Hertz' Digtning gaaet over i Litteraturen. Sml. de flg. Noter. ... *L. 6.* Hertz' Besøg fandt Sted 3/4, 1832 og varede tre Timer om Eftermiddagen. Se Hertz' Dagbøger 1831—70 i Ny k. S. 3179, 3^e. 1/4, 1832 navngav han sig i Kbhvposten som Forfatter til „Gjengangere-Brevene" og „Amors Geniestreger". Sml. I. 136, og Noter derom. — *L. 30. Prinsesse Eboli* : „Don Carlos, Infant af Spanien", Sørgeespil i 5 Akter af Schiller, oversat af Rahbek og C. Molbech, opf. 1. Gang 21/6, 1831. Fru Heiberg spillede Prinsesse Eboli. — *L. 32. „Kjæge-Huuskone"* : Vandeville i 1 Akt af Heiberg, blev skrevet under Hvedehøstsdagene i Kongens Lyngby og opf. 1. Gang 28/11, 1832.

155, L. 9. Fru Heibergs Broder Johan Anton Pihlges debuterede 21/1, 1828 som William i „Intrigen ved Morskabsteatret", blev kgl. ansat 1834 og virkede som Skuespiller til Nov. 1867. Han var brugelig i mindre Roller, og til 1873 varede han Embedet som Økonomi-Inspicent. Olaf Poulsen skildrede ham som en lille Mand med skærpøskarne Træk og hastige Bevægelser, altid ivrigt optaget af Detaillerne i sin Bestilling. — *L. 17. „Et Feiltrin"*, Drama i 2 Akter af Scribe (Hus faits), oversat af Heiberg; opf. 1. Gang 2/1, 1832. Fru Heiberg spillede Grevinde Villier.

156, L. 1. *Kaldt frem* : Fru Heibergs Erindring har her svigtet hende. Ved hendes Beneficforestilling 1/4, 1832 ønskede Publikum at fremkalde hende, men hun efterkom ikke Ønsket. Sml. Overskou V, 123. — *L. 18. et lille Hus* : Hus i Horsholm, hvor Ægteparret Heiberg og Hertz boede i Sommeren 1832, er nu nedrevet. Billedet deraf i Jul. Clausen: Omkring det Heibergske Hus (1935). Fru Heiberg har glemt, at de forud var paa en to Dages Udflygt i Nordjylland, under hvilken Bølgens blev lejet. Sml. Kyrro: Henrik Hertz (1916), 105—16.

157, L. 6. *Bellmans henrivende Sange* : „Fredmans Epistler" af den svenske Digter Carl Michael Bellman (1750—95). Kgl. Skuespiller H. C. Knudsen (1763—1816) havde allerede i Aarhus Bøgyndelse haft Bellmans Sange paa sit Repertoire. Hertz kan ikke have lært dem første Gang at kende i Sommeren 1832, da han tidligere havde benyttet Bellmans Musik, for Ek. i